

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه علمی کاربردی، مرکز مدیریت صنعتی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCI-conf.ir

عملکرد صندوق تامین خسارت های بدنی بر سلامت روان شهروندان

لیدا سیف، ابراهیم کردی

کارشناسی الهیات، گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه پیام نور نهاوند، همدان، ایران

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق دادرسی اداری، دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری قوه قضاییه، تهران، ایران

syflyda@gmail.com

نویسنده مسئول: لیدا سیف ( )

چکیده:

مبنای تشکیل صندوق تامین خسارت های بدنی در ایران حمایت از حقوق زیان دیدگان می باشد ولیکن این حمایت ها بدون در نظر گرفتن قوانین جامع و ابزارهای کنترلی مناسب، موجب سوءاستفاده برخی افراد و هدر رفتن منابع صندوق تامین خسارت های بدنی می گردد. یکی از مسائل مهم، تعیین شخص جبران کننده خسارت می باشد. جبران خسارت توسط راننده یا دارنده وسیله نقلیه همیشه مورد اختلاف بوده است و با توجه به تعارض قوانین به نظر می رسد که بایستی در موارد خاص به عرف و نظریه دکترین مراجعه کرد. مبنای وجودی تشکیل صندوق تامین خسارت های بدنی، حمایت از حقوق زیان دیدگان می باشد، ولی تا زمانیکه قوانین تکمیلی وضع نگردد، همچنین سوابق تصادفات و تخلفات رانندگی افراد و تشدید مجازات کیفری اینگونه افراد در پرداخت خسارت توسط صندوق تامین خسارت های بدنی نقشی نداشته باشند، یا به عبارتی تا زمانیکه مقدمات اولیه قانونمند کردن رانندگان پیش بینی نگردد، شاهد هرج و مرج، قانون گریزی و سوءاستفاده برخی افراد می باشیم. از دیگر موارد مهم، عدم شناسایی برخی مصادیق تعهدات صندوق تامین خسارت های بدنی از جمله فقدان بیمه نامه و یا شناخته نشدن وسیله نقلیه مسبب حادثه می باشد که سهم زیادی از تعهدات صندوق تامین خسارت های بدنی را به خود اختصاص می دهد، لذا پیشنهاد می گردد از طرق مختلف از جمله نصب دوربین های نظارتی در سطح شهر و فعال نمودن سامانه های برخط نسبت به کنترل آنها اقدام نمود. از سوی دیگر، وضعیت سلامت روان از جمله شاخص های مهم پیشرفت و توسعه جوامع یا برعکس توسعه نیافتگی آنان به شمار می رود. موضوعی که روز به روز تأثیر آن بر ابعاد زندگی آشکارتر و به تبع آن، لزوم سرمایه گذاری جدیتر برای ارتقای آن نیز احساس می شود.

کلمات کلیدی: عملکرد؛ صندوق تامین خسارت های بدنی؛ سلامت روان شهروندان

۱. مقدمه

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

سلامت روان یکی از محورهای مهم ارزیابی سلامت جوامع مختلف بوده است. سیاست‌های شفاف درباره سلامت روان در هر کشور اساسی‌ترین و قوی‌ترین ابزار بخش سلامت روان آن کشور است. انسان‌ها در سطوح متفاوت زندگی اقتصادی و اجتماعی خود با پیش‌آمدها و حوادث گوناگونی مواجه می‌شوند که روند عادی و آرامش زندگی آن‌ها را به خطر می‌اندازد. بیمه یکی از راهکارهایی است که انسان‌ها برای رویارویی با خطرها ابداع نموده است. استفاده از بیمه برای جبران خسارت‌های مالی و جانی ناشی از بیماری و حوادث غیرقابل پیش‌بینی یا غیرقابل اجتناب در کشورهای توسعه یافته امری بسیار معمول و متداول است (گاستین و همکاران،^۱ ۱۹۹۷). وجود یک نظام بیمه ای قوی و کارآمد در توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی و بسط و گسترش فرصت‌ها و حق انتخاب‌ها به عنوان مولفه‌های تحقق توسعه می‌تواند نقش اساسی و تعیین‌کننده ای را در کشور ایفا نماید (مهردوست و همکاران، ۱۴۰۰). صندوق تأمین خسارت‌های بدنی برای تحقق اهداف و در راستای خدمت‌رسانی به زیان‌دیدگان بایستی به نحوی عمل نماید تا علاوه بر رعایت حقوق زیان‌دیدگان، سرمایه آن نیز هدر نرود، پس باید هم شرایط پرداخت خسارت به زیان‌دیدگان را تسهیل بخشد و هم راه‌های وصول مطالبات خود را مطمئن سازد. وجود خلأهای قانونی در قوانین اجرایی صندوق تأمین خسارت‌های بدنی موجب می‌گردد تا برخی از کارشناسان راهنمایی و رانندگی و یا قضات که در تنگناهای قانونی قرار می‌گیرند و یا جهت رفاه حال زیان‌دیدگان، به صندوق تأمین خسارت‌های بدنی به عنوان ذخیره ای که قابلیت برداشت دارد و به راحتی در دسترس است نگاه کنند، ولی این اقدام در عمل موجب هدر رفتن سرمایه صندوق تأمین خسارت‌های بدنی (که قسمتی از آن نیز از بودجه عمومی تأمین می‌شود) و همچنین قانون‌گریزی افراد می‌گردد، چراکه با دیدن این وضعیت، سایر رانندگان نیز خیالی آسوده دارند که در هر شرایطی که متصور باشد، شخص شاکی خصوصی ندارد که دغدغه جبران دیه را داشته باشد و یا به زندان بیفتد، بلکه طرف مقابل او صندوق تأمین خسارت‌های بدنی است که با توجه به دولتی بودن و کثرت پرونده‌ها، پیگیری‌های جدی از سوی نمایندگان حقوقی صندوق تأمین خسارت‌های بدنی بعمل نمی‌آید. پس راننده به این فکر می‌افتد چرا سالیانه هزینه بیمه نامه پرداخت نمایم در حالیکه صندوق تأمین خسارت‌های بدنی پشتوانه ام می‌باشد، لذا باید به گونه ای برنامه ریزی گردد تا در مواقع اضطراری و خاص از سرمایه صندوق تأمین خسارت‌های بدنی استفاده گردد. شکل دیگر آن است که قوانین اجرایی که مانع از سوء استفاده رانندگان گردد ضعیف است و به صورت کلی بیان گردیده و زیرساخت‌های مناسب، جهت حفظ سرمایه صندوق تأمین خسارت‌های بدنی مهیا نگردیده است. بعنوان مثال در حال حاضر هیچ سامانه هوشمندی طراحی نگردیده تا وسیله نقلیه فاقد بیمه نامه را شناسایی نماید و تنها ابزار موجود، کنترل رندمی وسایل نقلیه توسط مأمورین راهنمایی و رانندگی می‌باشد که این امر نیز مستلزم صرف زمان طولانی می‌باشد و امکان کنترل همه وسایل نقلیه وجود ندارد. بنابراین تا زمانیکه زیرساخت‌های اصلی اجرای این قانون شکل نگیرد، نمی‌توان از سوء استفاده افراد سودجو در امان بود چراکه با برطرف شدن خلأهای قانونی و وجود ابزارهای کنترلی مناسب، تنها در موارد نادر و خاص با خودروی فاقد بیمه نامه برخورد می‌کنیم. پس لازم است خلأهای قانونی شناسایی گردد تا بلکه در آینده راهکارهای عملی مناسب جهت جلوگیری از سوء استفاده‌های احتمالی، توسط سازمان‌های مسئول صورت پذیرد (خیرخواه، ۱۳۹۶).

۲. بیمه حوادث راننده مسبب حادثه

به موجب بند ۷ ماده ۲ آیین‌نامه شماره ۸۴ شورای عالی بیمه مصوب ۱۳۲۳/۳/۲۲ «حادثه، هر واقعه ناگهانی ناشی از عامل خارجی است که بدون قصد و اراده بیمه شده در مدت بیمه رخ دهد و منجر به جرح، نقص عضو، ازکارافتادگی و یا فوت بیمه شده شود». بر همین اساس، در تعریف بیمه حوادث بیان شده است: «عقدی است که به موجب آن ریسک‌های فوت، نقص عضو و ازکارافتادگی ناشی از حادثه تأمین شود» (منوچهری، ۱۳۹۵).

۳. صندوق تأمین خسارت‌های بدنی

در کنار وجود بیمه مسئولیت و تأمین اجتماعی که سبب شده مسئولیت مدنی به عنوان سازوکاری برای توزیع ضرر مورد استفاده گیرد. طرح‌های تکمیلی بیمه نیز پیش‌بینی شده است که صندوق تأمین خسارت‌های بدنی جزو این دسته قرار می‌گیرد. در تعریف صندوق جبران خسارت‌های بدنی بیان شده است: «صندوقی برای پرداخت مبالغی از سوی دولت یا شخص ثالث غیرمرتبط به عامل زیان و خاطی، به زیان‌دیدگان جرایم است (ابهری و قربانی جویباری، ۱۳۹۷). هدف اصلی و نهایی قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی، تأمین و تضمین خسارت زیان‌دیدگان حوادث رانندگی است. همچنین روشن است که با دخالت بیمه

¹ Gostin et al

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کمیته آموزش و کاربردی سازمان مدیریت صنعتی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

در حوادث رانندگی، دیگر مسئولیت مدنی مبتنی بر تقصیر موضوعیت ندارد و هدف اصلی در این بخش از حقوق به جای یافتن مقصر، جبران خسارت زیان دیده و بازگرداندن وضعیت او به حالت سابق است؛ اما در این ارتباط نباید از نظر دور داشت که گسترش بیمه های مسئولیت به تنهایی کافی برای جبران خسارت زیان دیده نمی باشد و همواره جبران خسارت در چهارچوب یک قرارداد امکان پذیر نمی باشد. از این رو در نظام های حقوقی مختلف درجهت حمایت از حقوق زیان دیدگان ناشی از حوادث رانندگی، در مواردی که امکان جبران خسارت از طریق استناد به یک قرارداد بیمه و مراجعه به بیمه گر وجود نداشته باشد، منجر به ظهور طرح های تکمیلی بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه شده است. در اهمیت این طرح ها و صندوق های ذخیره برای جبران خسارت اشخاص همین بس که گفته شود اگر حقوق مسئولیت مدنی بدون بیمه، حیات نخواهد داشت، بیمه مسئولیت مدنی نیز بدون این طرح ها قادر به ایفای وظیفه خود نخواهد بود؛ بنابراین در مواردی که اجرای اصول بیمه برای جبران خسارت اشخاص به دشواری می گراید، احساس عمومی بر این است که زیان به نحوی دیگر جبران شود و همین امر ضرورت توسل به طرح های تکمیلی بیمه اجباری را آشکار می سازد (سوادکوهی فر و حاج جعفری، ۱۳۹۹). برای مقابله با پیامد زاینبار حوادث و اتفاقات، راه های گوناگون وجود دارد که تحول مفهوم دولت و پیدایش «دولت رفاه» و ارائه نظریه «حکمرانی خوب»، موجب شده که شهروندان، انتظار حمایت دولتها از آنها در برابر رویدادهای ناگوار را داشته باشند تا در مواقع بروز حادثه، از طریق پیش بینی سازوکارهای مناسب، خسارت وارده جبران گردد. بر همین اساس، به منظور حمایت از زیان دیدگان حوادث ناشی از وسایل نقلیه و با هدف تسریع در جبران خسارت، در موارد مشخص، صندوق تأمین خسارت های بدنی، مسئولیت در پرداخت خسارت بدنی دارد (ماده ۲۱ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵ (قربانی جویباری و ابهری، ۱۴۰۱).

۴. چگونگی مراجعه زیان دیدگان به صندوق تأمین خسارات بدنی

دو نوع حق مراجعه به صندوق وجود دارد.

۱. طبق ماده ۱۰ قانون بیمه اجباری شخص ثالث خسارت های بدنی وارد به اشخاص ثالثی که به علت فقدان یا انقضای بیمه نامه، بطلان قرارداد بیمه، تعلیق تأمین بیمه گر، فرار کردن شناخته نشدن مسئول حادثه و یا ورشکستگی بیمه گر قابل پرداخت نباشد یا به طور کلی خسارت های بدنی خارج از شرایط بیمه نامه به استثناء موارد مصرح در ماده ۷ از طریق صندوق قابل بررسی و پرداخت در حد دیه قانونی می باشد. روش اجرا بدین صورت است که براساس توافق نامه ای که مابین شرکت سهامی بیمه ایران و صندوق تأمین خسارت بدنی صورت گرفته است کلیه زیان دیدگان مشمول ماده ۱۰ قانون بیمه شخص ثالث جهت استفاده از مزایای صندوق مزبور می توانند به یکی از شعب بیمه ایران (محل حادثه، محل رسیدگی به پرونده در محاکم) در سراسر کشور مراجعه و نسبت به تشکیل پرونده اقدام نمایند و بیمه ایران پس از بررسی و تکمیل مدارک پرونده را جهت اقدامات بعدی و پرداخت دیات متعلقه مورد حکم مستقیماً به صندوق که مقر آن در تهران می باشد ارسال می نماید. صندوق نیز حسب مورد پس از بررسی و کنترل اسناد و اخذ وثیقه های لازم از مقصر حادثه (در صورت وجود) خسارت را در حد دیه قانونی پرداخت و در صورت قابل اجرا شدن اصل جانشینی به صورت اقساط از مقصر دریافت می نماید.
۲. در پایان هر سال شمسی قوه قضائیه به منظور تأمین حقوق کامل زیان دیدگان براساس نرخ تورم نسبت به بازگری قیمت انواع مصادیق دیه طبق قانون دیات اقدام و نتیجه را برای اجرا به صنعت بیمه اعلام می نماید. بیمه مرکزی به عنوان نهاد نارت بر عملیات شرکت های بیمه میزان حق بیمه متناسب با افزایش دیه را به شرکت های بیمه اعلام و آنها را موظف به صدور الحاقی و افزایش سقف دیه می نماید. شرکت های بیمه با انواع و اقسام امکانات تبلیغی و رسانهای اقدام به اطلاع رسانی به جامعه بیمه گذاران خود نموده و از آنها دعوت می نماید تا نسبت به درخواست الحاقی افزایش دیه اقدام تا در موقع بروز حوادث احتمالی دچار مشکل نشوند (رضوانی و خلیل صالحی، ۱۳۹۹).

وظایف مجمع عمومی صندوق تأمین خسارت های بدنی عبارت است :

۱. تعیین خط مشی صندوق تأمین خسارت های بدنی

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

۲. تصویب آیین نامه های مورد نیاز صندوق تأمین خسارت های بدنی
۳. رسیدگی و اظهارنظر در خصوص گزارش مدیرعامل صندوق تأمین خسارت های بدنی راجع به عملکرد و صورت های مالی صندوق تأمین خسارت های بدنی و نیز استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی در مورد آنها و تصویب ترازنامه و صورت های مالی.
۴. بررسی و تصویب بودجه سالانه صندوق تأمین خسارت های بدنی .
۵. اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد رییس کل بیمه مرکزی در مورد تعیین مدیرعامل صندوق تأمین خسارت های بدنی.
۶. تعیین حقوق و مزایای مدیرعامل صندوق تأمین خسارت های بدنی.
۷. انتخاب و عزل اعضای هیأت نظارت و تعیین میزان حق حضور در جلسات.
۸. اتخاذ تصمیم در مورد ایجاد یا انحلال شعبه در مراکز استانها و اعطای نمایندگی صندوق تأمین خسارت های بدنی به پیشنهاد مدیرعامل و تأیید هیأت نظارت مطابق دستورالعمل مصوب.
۹. تصویب دستورالعمل مربوط به ضوابط اعطا و یا لغو نمایندگی، حدود وظایف و اختیارات نماینده، میزان کارمزد یا حق الزحمه قابل پرداخت و سایر شرایط مربوط.
۱۰. تعیین بازرس و میزان حق الزحمه وی.
۱۱. انتخاب روزنامه کثیرالانتشار برای انتشار متن کامل ترازنامه و صورت درآمد و هزینه صندوق تأمین خسارت های بدنی.
۱۲. اتخاذ تصمیم درخصوص سایر مواردی که به موجب قانون در صلاحیت مجمع عمومی قرار دارد.
۱۳. - تصویب دستورالعمل نحوه رسیدگی و پرداخت و بازیافت خسارت با پیشنهاد مدیرعامل صندوق تأمین خسارت های بدنی.

۵. سلامت روان شهروندان در نظام حقوقی ایران

در حال حاضر ۷۵ درصد از کشورهای جهان از جمله کشورهای اسلامی دارای قوانین مدون سلامت روان هستند. این در حالی است که پس از سالها انتظار و اصرار روانپزشکان، چندی است که لایحه قانون سلامت روان برای ارائه به مجلس نیز آماده شده است. اما در شرایطی که کارشناسان اداره سلامت روان وزارت بهداشت، رعایت حقوق بیماران روانپزشکی را مهمترین هدف تصویب پیشنویس قانون سلامت روان برمی شمردند، معتقدند این طرح از سال ۸۱ تا به حال بالاتکلیف مانده بود. به طوری که نادیده گرفتن حقوق و آزادی بیماران روانی، رنج آشکار ناشی از اختلال روانی یا فرسودگی ناشی از برچسب اختلال روانی، جدایی از جامعه و از دست دادن موقعیت های شغلی و محرومیت از دسترسی به خدمات در این بیماران از معضلات گریبان گیر بیماران روانی به دلیل خلأ قانون سلامت روان بود. در کشور ما به رغم تأثیر آموزه های دینی بر رفتارهای اجتماعی مردم، تنها در موارد خاص و بهطور پراکنده قانون هایی وضع شده و جای خالی قانونی به نام قانون سلامت روان احساس می شود. با این اوصاف اگرچه مدت کوتاهی است که کارشناسان و روانپزشکان آماده شدن لایحه این قانون را به فال نیک میگیرند، ظاهراً نگرانی ها هنوز تمام نشده است. هرچند این اتفاق خیلی بزرگی است ولی مسئله ای که الان روانپزشکان را نگران کرده، زمان اجرای این قانون است چون ما تا الان نگران تأخیر در تدوین قانون سلامت روان بودیم و از الان به بعد باید نگران زمان تصویب و اجرای آن باشیم. یکی از باورهای غلط رایج این است که دولت باید سلامتی را تضمین کند. این در حالیست که چندین عامل دیگر که خارج از کنترل مستقیم دولتی است؛ مانند ساختمان بیولوژیک هر فرد و شرایط اجتماعی، بر روی سلامتی روان تأثیر می گذارد. در نتیجه دولتها باید تعهدات خود را طوری تنظیم کنند که این حق به معنی «حق فردی یا شخصی» (کاتوزیان، ۱۳۸۵) را محترم شمرده و شرایطی را فراهم کنند که خود افراد بتوانند با توجه به شرایط، به بالاترین استاندارد قابل حصول سلامتی دست یابند.

۶. نتیجه گیری

صندوق تأمین خسارتهای بدنی جزو مهمترین طرحهای تکمیلی مسئولیت مدنی است که طبق ماده ۲ قانون بیمه اجباری ۱۳۹۵ و ماده ۱ اساسنامه صندوق تأمین خسارت های بدنی مصوب ۱۳۹۷، به منظور حمایت از زیان دیدگان حوادث ناشی از وسایل نقلیه و با هدف جبران کامل خسارت های بدنی وارد به اشخاص ثالث تأسیس شده است. عملکرد صندوق تأمین خسارت های بدنی در حمایت از حقوق زیان دیدگان سوانح رانندگی بسیار خوب می باشد ولی با توجه به شرایط اقتصادی مردم، امکان سوءاستفاده توسط افراد سودجو و ضعف قوانین موجود، عملکرد صندوق تأمین خسارت های بدنی در آینده با مشکلات عدیده ای روبرو می گردد. صندوق تأمین خسارت های بدنی با توجه به موانع و خلأهای موجود، نمی تواند موجب قانون مندی رفتار رانندگان گردد، چراکه راه های سوءاستفاده و تشویق به عدم خرید بیمه نامه وجود دارد و پیگیری جدی در خصوص برخورد قضایی با افراد سودجو توسط نمایندگان حقوقی صندوق تأمین خسارت های بدنی صورت نمی پذیرد. در حال حاضر عملکرد صندوق تأمین خسارت های بدنی در پرداخت خسارت بسیار خوب می باشد اما با توجه به منابع مالی موجود، مشکلات اقتصادی دولت، افزایش پرونده ها و نبود ابزارهای کنترلی مناسب، به نظر می رسد حقوق زیان دیدگان در آینده به طور کامل محقق نگردد و نقش صندوق تأمین خسارت های بدنی در حمایت از زیان دیدگان را دستخوش تغییرات نماید. پرداخت خسارت توسط صندوق تأمین خسارت های بدنی بدون در نظر گرفتن سوابق تصادفات و تخلفات رانندگان، تشدید مجازات کیفری افراد پرخطر، موجب می گردد تا افراد متخلف با خیالی آسوده تر به قانون گریزی خود پرداخته و همیشه سایه یک پشتیبان مالی محکم را حس کرده و تمایلی به قانون مند کردن رفتار خود نداشته باشند. اسناد بین المللی و فقه اسلامی هریک در جایگاه خود و در مقام صالح دولت ها را در قبال سلامت جسمی و روحی افراد مسئول دانسته اند و در پی آن بوده اند که نظمی در دنیای بی نظم انواع مسئولیت های در نظر گرفته شده و نشدهی دولت بیافرینند. در ایران دولت طبق قوانین اساسی، برنامه چهارم و پنجم توسعه، بیمه ی اجباری و... در قبال سلامت افراد و به ویژه سلامت روانی آنان مسئول است.

منابع

- [1]Gostin, L. O., Gostin, L. O., & Lazzarini, Z. (1997). *Human rights and public health in the AIDS pandemic*. Oxford University Press, USA.
- [2] مهردوست، ابوالفضل، علوی متین، یعقوب، رستم زاده، رضا و ایرانزاده، سلیمان (۱۴۰۰). عوامل مؤثر بر توسعه بیمه سلامت روان در ایران، مجله علوم پزشکی رازی، ۲۸ (۵)، ۱۲۴-۱۱۶.
- [3]خیرخواه، محمد (۱۳۹۶). تحلیل حقوقی عملکرد صندوق تأمین خسارت های بدنی و تأثیر آن در قانون مندی رانندگان، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته فقه و حقوق خصوصی، موسسه آموزش عالی طلوع مهر قم.
- [4] منوچهری، محمدرضا (۱۳۹۵). تعهدات بیمه گذار و بیمه گر در بیمه های اشخاص. تهران: خرسندی، ۲(۳۸)، ۱۱۵.
- [5] ابهری، حمید، قربانی جویباری، محمد (۱۳۹۷). مسئولیت صندوق تأمین خسارت های بدنی نسبت به خسارت های بدنی وارد بر راننده مسبب حادثه، پژوهشنامه بیمه، ۳۳(۴)، ۱۲۰-۱۰۱.
- [6]سواد کوهی فر، سام، حاج جعفری، حسن (۱۳۹۹). مبانی فقهی - حقوقی و حدود تعهدات صندوق تأمین خسارت های بدنی، مجله پژوهش های حقوقی (فصلنامه علمی)، ۴۴.
- [7]قربانی جویباری، محمد، ابهری، حمید (۱۴۰۱). ماهیت و قلمرو حکم مربوط به انتقال اموال بیمه گر به صندوق تأمین خسارت های بدنی، فصلنامه علمی پژوهشی- پژوهشنامه بیمه، ۳۷(۱)، ۱۷۱-۱۹۴.
- [8] رضوانی، وحید، خلیل صالحانی، محمد (۱۳۹۹). مسئولیت صندوق جبران خسارت بدنی در جنایات، فصلنامه بین المللی قانون یار، ۳(۱۲).

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
مرکز آموزش کاربردی و پژوهش‌های علمی و فناوری

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCI-conf.ir

MCII CONF IR

[9] کاتوزیان، ناصر، (۱۳۸۵). «حقوق مدنی، ضمان قهری»، چاپ نوزدهم، تهران: انتشارات گنج دانش.